

Előfizetési árak:
 Egész évre ——— 12 frt.
 Félévre ——— 6 „
 Negyedévre ——— 3 „
 Egy óra ——— 1 „
 — Egyes szám 4 kr. —

Kiadóhivatal:
 Pletz Fer. Pál könyvnyomdája
 Nagybecskerek, Uri-utca 276. sz.,
 hová az előfizetések és a lap
 szétküldésére vonatkozó felszo-
 lamlások intézendők.

TORONTÁL.

POLITIKAI ES TÁRSADALMI NAPILAP.

Szerkesztőségi iroda:
 Nagy-Becskerek.
 Zápolya-utca 1-ső szám
 hová a lap szellemi részét illető
 minden közlemény intézendő.

Hirdetések
 a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
 Azonkívül az összes hirdetési
 irodákban.

Megjelenik mindennap,
 vasár- és ünnepnapok
 kivételével.

A közvélemény és Apponyi.

Nagybecskerek, február 12.

(—s.) Hetek, hónapok óta kíváncsi érdeklődéssel várta az egész ország közvéleménye, hogy a nemzeti pártnak ékes beszédű vezére, Apponyi Albert gróf mikor lebbenti fel a fátyolt, melylyel politikai magatartását az egyházpolitikai programmal szemben oly hosszú időn keresztül annyira óvatosan eltakarta. Igaz ugyan, hogy ez a titkolódzás éppen nem ébresztett kedvező hangulatot az ellenzéki pártvezér liberálisizmusa iránt, mert azt mindenki érezte, hogy a liberális felfogást éppen a mai körülmények között, mikor a közfelfogás tüntető módon liberális, semmi ok sincs titkolni s így Apponyi rezerváltságából nem volt ok arra következtetni, hogy a mögött szabadelvű felfogás lappang; más részt azonban Apponyinak nyilatkozatai, különösen pedig 1892. őszén tartott nagy-szabású beszéde folytán nem lehetett mégsem teljesen kizártnak tartani azt, hogy a nemzeti párt vezére liberális színben fog egyszerre mysticizmusából kibontakozni.

Némi bizonytalanság tehát környezte Apponyi álláspontját s azért hetek, hónapok óta feszült érdeklődéssel várta az ország közvéleménye a színvallást. Most végre valahára, ugraszólván az utolsó pillanatban megtörtént az esemény és kitért, hogy Apponyi teljes színvakságban szenved a szabadelvűség eszméi iránt.

Legújabb nyilatkozata óta mindenki előtt tisztán áll, hogy abszolúte semmi érzelme sincs a liberalizmus színei iránt, mert különben nem tett volna olyan kijelentést, hogy az egyházpolitikai reformokat el nem fogadja, a mai időpontban. Ha Apponyinak csakugyan komoly meggyőződése az, hogy az egyházpolitikai javaslatokat nem szabad elfogadni azért, mert megvalósításuk a közigazgatás államosítása előtt lehetetlen, akkor ezen aggályának okvetlenül már korábban is meg kellett lennie s akkor joggal kérdjük, mért nem közölte azt már előbb a közvéleménnyel és a kormánnyal? Mi ok volt ezt oly sokáig a legutóbbi időig titokban tartani?

Erre a kérdésre csakugyan nem is képzeltető helyes felelet, mely a hosszú hallgatást plauzibilis színben tüntethetné föl. Nem marad tehát egyéb hátra, mint a hallgatást következtetésünk biztos és tényleges alapjául elfogadni s ebből arra a conclusióra jutunk, hogy Apponyinak ez az aggálya csak mondva csinált, melyet eddig nem is érzett, hanem csak most eszelt ki a végett, hogy felekezeti reakcionárius hajlamait ilyen ürügy segítségével elpalástolja, sőt bizonyos mértékig a liberalizmusnak legalább látszatát a maga számára megóvja. Apponyi ugyanis elég fífkus, hogy a liberalizmus látszatát megakarja őrizni, mert azt igen jól érzi, hogy a közvéleménynek szabadelvű áramlata ma oly hatalmas, melylyel szembeállani senkinek sem tanácsos, még ha az illető Apponyi Albert gróf is.

A közvélemény azonban nem fogja magát ilyen furfangos külszín által megtevesztetni hagyni, hanem nagyon egyszerűen le fog számolni mindazokkal, a kik a szabadelvű állami haladás reformjait bármi okból is ellenzik, mert bizonyos, hogy ezek eme ténykedésükkel csakis a felekezeti reakciónak tesznek szolgálatot.

A közvélemény, mely a törvényhozásban is kellően fog érvényesülni, a szabadelvűségért vívott harcban Apponyi Albert gróft is ellenfelének fogja tekinteni és nem nehéz eltalálni, hogy a két ellenfél közül melyik fogja a másikat lehetetlenné tenni.

Közigazgatási bizottság.

Nagybecskerek, február 12.

Torontál vármegye közigazgatási bizottsága ma tartotta rendes havi ülését, a melyen Rónay Jenő főispán elnöklelte alatt résztvettek Daniel László alispán, dr. Dellmanics Lajos megyei főjegyző, Poroszkay Béla főjegyző, Plechl Szilárd főorvos, Talapkovich Vazul pénzügyigazgató, Steinbach Antal kir. tan. tanfelügyelő, Ham Ignác főmérnök áll. ép. hiv. főnöke, Rónay Ernő közgazdasági előadó, Várady Mihály és Kovács Agoston kir. tanácsosok, Vécsey István, Tallián Jenő, Babics József, Schwarz Mihály biz. tagok; Rigó, Szilágyi és Hegedűs aljegyzők.

Főispán ur ő méltósága, kit a terembe léptekor a tagok zajosán megjelentek, szokott kedves modorával előbb az egyes tagokkal beszélgetett, majd elfoglalva elnöki székét, az ülést megnyitottnak jelentette ki; tudatta, hogy nála távollmaradásukat Nikolics Feodor báró v. b. t. ő excellentiája és Csávossy Gyula b. tagok igazolták.

Ezután a folyóügyek kerültek tárgyalásra. Az adóügyeknél negyven esetben az egyesek ellenében fennálló hátralékok törlése mondatott ki behajthatatlanság címén mintegy tízezer forint erejéig; — majd az egyesekre kivetett különböző adók ellen beadott felebbezések bíraltattak el, míg végül 6; egyén ellen a dologi végrehajtás elrendelése mondatott ki s itt ez alkalommal is úgy mint máskor, főispán ur méltósága szívjósága folytán tett indítványra a bizottság egyeseknél több oly ingatlant kivett a végrehajtás alól, a hol az adóhátralék nem állott arányban a lefoglalni javasolt ingatlan vagyon értékével. — A pénzügyigazgató jelentéséből kiemeljük, hogy az adó összeírás és kivetés a megye egész területén befejeztetett — az adókönyvek tartozási oldalai lezárattak, — a lerovási oldal lezárására az intézkedések megtétek, — január hóban egyenes adóban 77205 frt 96¹/₂, hadmentességi díjban 1519 frt 48 kr. folyt be, az előbbi a múlt év hasonszakánál kedvezőbb, az utó bi azonban kedvezőtlenebb volt. Hátralék 1894. január végén egyenes adóban 4.053.576 frt 3 kr., hadmentességi díjnál 170173 frt 29¹/₂ kr. Január havában adófizetési halasztás engedélyezve nem lett; azonban 47 esetben ideiglenes házádo mentesség adatott.

A közoktatás ügyeknél óvónői díjvel, néhány tanító s tanítónői választás, s iskolai számadások hagyattak jóvá, nemkülönben tudomásul vétettek azon bizottsági tagok jelentései, a kik egyes iskolákhoz a végett lettek kiküldve, hogy vizsgálják meg azt, hogy a magyar nyelv tanításuk-e rendszeren s birják-e azt a tanítók s tudják-e a növendékek. A jelentések mind igenlők voltak egy tanító kivételével, a kinek nyugdíjaztatása iránt a lépések megtétek. A tanfelügyelői jelentés szerint új községi óvodák nyitattak: Császtelek, Orva, Sztarcsova, Dolova, Lajosfalva, N.-Komlós, Szerb-Csanád, Perlasz községekben; továbbá, hogy a nm. vallás és közoktatási miniszterium Oppova község iskolájának államosítását elrendelte s ennek általaki tására a szükséges intézkedések megtétek. Végül itt kell megemlíteni, hogy a bizottság elrendelte azt, hogy jelentésük be a főszolgabírók a tanfelügyelőnek, hogy mely községekben lett óvoda felállítva, el vannak e ezek látva óvónői vel s ezek hol nyerték képesítési bizonyítványukat.

A kereskedelmi ügyek tárgyalásánál néhány esetben utadó iratot le, — Nyerő és Szerb-Szent-Márton községekben postahivatal állított fel, az alispán kérére az utipénztár terhére 50.000 frt hitelátruházás engedélyeztetett. Rohein és Stanger vállalkozóknak 1711 frt 20 kr. kötbérük kiutaltattott. A havi jelentés szerint az állami utak jó karban tartattak, a fentartás körül akadály nem merült fel, a törvényhatósági utakon — a hó kezdetén — eleintén nehéz volt a közlekedés, de a hó végével tetemes javulás

állott be. A kavics-szállítás folyamatban van. A nagykikinda páde-oroslamos-t.-kanizsai utépítési munka megkezdett. Januárban egy gőzkazán próbáltatott meg, — távirdaügy nem fordult elő.

Arvaügy nem fordult elő.

A börtönügy tekintetében a kir. ügyész jelentése szerint január hóban letartóztatva lett elítelt rab 26 férfi 1 nő, vizsgálati fogoly 6 férfi, elbocsájtott elítelt rab 21 férfi 2 nő, vizsgálati fogoly 9 férfi 1 nő. Letartóztatva maradt január hó végén elítelt rab 87 férfi 1 nő, vizsgálati fogoly 10 férfi. Az igazságügyminiszter leirata szerint a zombolyai fogház hiányai pótoltnak fognak a felmerülő szükség szerint, azonban a kikindai fogház helyett — minthogy a leirat szerint más fogházak még rosszabb állapotban vannak — ez idő szerint új nem építhető.

A közegészségügy a havi jelentés szerint január havában kedvezőbbre vált, a mennyiben a difteritisz-járvány csökkent; járványos betegség 15 községben volt, de itt is csak szórványos volt, az influenza enyhe lefolyású volt. Ez idő szerint az egészségügyi személyzet így áll: van 107 orvos, 8 sebész, 54 foghúzással foglalkozó; 59 nyilv. gyógyszerész, 1 főokgyógyász, 2 házi és 12 kézi gyógyszerész, 261 okl. bába. Múlt évben beoltott 21269 gyermek, újra oltatott 9815 egyén.

A felebbezett ügyek között semmi különös fontosságú nem fordult elő.

Nősülési engedély négy esetben adatott.

HIREK.

Február 16. Torontálmege rendkívüli közgyűlése.
 Február 18. Vöröskereszt-egylet közgyűlése.
 Február 22., 23., 24. és 25-én országos vásár.
 Február 24. A Maskil-el-dol-egylet táncmulatsága.

— **Kinevezés.** Rakovszky István, a magyar állami számvevőszék elnöke Pataky László nagybecskereki pénzügyi segédtitkárt, Budapestre, a vezetése alatt álló magyar kir. állami számvevőszékhez számvizsgálóvá nevezte ki.

— **Egy pénzügyigazgató jubileuma.** Talapkovich Vazul kir. tanácsos, nagybecskereki pénzügyigazgató a napokban töltötte be hivataloskodásának huszonötödik évét. A köztisztviselők örvendő pénzügyigazgató vezetése alatt álló pénzügyigazgatóság hivatalnokai kara, mint értesülünk, szeretett főnöke huszonöt éves jubileumának megünneplésére e hónap 17-én a kaszinóban bankettet rendez, a melyet az ünnepelt pénzügyigazgató iránt minden oldalról táplált szeretet és rokonszenv, a hivatalos jelleg szűkebb keretéből kiemelve, előreláthatóan nagyszabású társadalmi manifesztációvá alakít. Részt vesznek a banketten a pénzügyigazgatóság hivatalnokjain és ezek családjain kívül városunk összes hatóságainak és hivatalainak legtöbb tisztviselői, valamint a pénzügyigazgatóság hatáskörébe tartozó nagybecskereki, nagykikindai, zombolyai, módosi, t.-kanizsai, pancsovai és nagyszentmiklósi adóhivatalok és a pancsovai fővámbivatal tisztviselői is küldöttségileg. A jubilás pénzügyigazgató tapintatos, előzékeny modora és egyéb egyéni szeretetreméltó tulajdonságai életének e jelentős mozzanatában az egész város érdeklődését biztosítják a jubileumi ünnepség és annak rokonszenves tiszteletnek örvendő középpontja számára s így aligha csalatkozunk abban a reményünkben, hogy a jubileum egyszermind a város ünnepe is lesz.

— **Vasúti előmunkálati engedély.** A kereskedelemügyi miniszter a Csákvár nagyközségnek, a tervezett csákvár-ozorai helyi érdekű Margiticza állomásától Dobrica, Ferdinandsdorf (Ferdinandfalva) Ilanca és Szelencs (Kevi Szőlős) községek irányában egyfelől Petrovoszelőig, másfelől Alibunáron át Nikolinczéig vezetendő helyi érdekű vasutvonalakra megadott előmunkálati engedély érvényét a lejáratától számítandó további egy évre meghosszabbította.

— **Hütlén sáfár.** Az első magyar aszfaltgyár-részvénytársaság képviselőjében Szende titkár ma feljelentést tett Mosch Károly, a társaság itteni munkálatainak felügyelője ellen, osalás és hütlén kezelés miatt. A feljelentés szerint Mosch a heti munkabérek kifizetési lajstromába sokkal nagyobb kiadási összegeket állított be, mint a minőt tényleg kiadott. Azonkívül a reá bizott és a társaság vagyonát képező kavicsanyagot és czeementet potom áron vesztegette el és végül több helyen a társaságnak járó pénzeket is vett fel s azokat a saját céljaira használta fel. Az így összeharácsolt pénzek körülbelül 2000 frtot tesznek. Minthogy Mosch pár nap előtt anélkül, hogy a társaság itt időző ellenőrző közegeinek jelentést tett volna, ismeretlen helyre eltávozott s röviddel eltűnése után neje is eltávozott, a rendőrség körözött. Mosch nejével együtt a Rózsaszállodában bérelt lakást, ott lakott egy esztendőn át, amióta a társaság a munkálatok felügyeletére ide küldte.

— **Egy plébános sajtópöre.** Reverendás vádolt fölött hoz márczius hóban a nagyvárad esküdtszék verdiktet, a melynek eredménye elé megynkben nagy érdeklődéssel néznek. Nagy időn át ugyanis az volt a botrányok után áhító publikumnak mindennapi lelki gyönyörűsége, a miket Oxenfeld Vendel nagy-tószegi plébános rkált a megye különböző lapjaiban Horváth Károly nagy-tószegi jegyző ellen. A plébános ur ezekben a cikkekben a legsértőbb állításokat és legszörnyűbb vádakát publikálja községe jegyzője iránt. Így a Temesvárott megjelenő „Der Freimüthige“ című német lap november 26-iki számában „Torontaler Geschichten“ címmel irtózatoss stílusban írja meg a jegyző biographiáját, mondván többek között, hogy Horváth Károly nagy-tószegi jegyző épen úgy, mint a középkori rablólovagok szokták, zsarolja a népet, elmondja hogy ez az ember, a ki okmányokat hamisított, adópénzeket sikkasztott és szédelt, csak nagy ügygyel-bajjal tudott megmenekülni a börtönbüntetés elől. A község jegyzője, a kivel bizonyára régebben haragos viszonyban állott a plébános, eleinte párbajra akarta hívni az ő életrajzíróját, de minthogy az vallási tilalmára hivatkozva nem volt hajlandó az ügyet lovagias uton elintézni, Horváth Károly sajtóügyi feljelentést tett ellene és a plébános ur márczius 16-án fog leszámolni a nagyvárad esküdtszék előtt a „Der Freimüthige“ című lapban elkövetett irodalmi működéséért.

— **Buzatolvajok.** Velcsov József valkányi földbirtokos magtárába utóbbi időben többször betörték s onnan buzákat elloptak. Tódor János esendőrőrmester és Bornemissza János esendőrőrmester e hónap 2-án éjjel a magtár közelében lesbe állottak és tetten érték a tolvajokat, kik ez alkalommal is körülbelül két métermázsza buzával készültek odább állani. A tettesek Klaitz Mihály, Györgye András, Zombornán Györgye és András Mihály valkányi lakosok, ismert veszélyes betörők, kik a kihallgatás folyamán beismerték, hogy eddig különböző időszakokban a mostani buzán kívül körülbelül husz métermázsza buzákat loptak a magtárból és azt egy bessenyői kereskedőnek adták el. A jó madarakat letartóztatták s a nagyszentmiklósi járásbíróóság börtönébe kísérték.

— **Kókán szabadlában.** Kókán János neve ismeretes az újságolvasó község előtt. Esete nagy port vert fel annak idején, mikor mint irodaigazgató 42,800 forintnyi összeget sikkasztott el a földmivelésügyi minisztérium pénztárából. Vállalkozása büntetésűl 7 évi fegyházát kapott, melynek háromnegyed részét Vácra ült le, honnan e napokban bocsátották föltételes szabadságra. A volt irodaigazgató úgy látszik, nem töltötte az idejét hiába unalmas magányában, hanem komoly tanulmányok közepette várta a szabadulást. Tegnap ugyanis elment Szilágyi Dezső igazságügyminiszterhez, hogy a kegyelmez megköszönje s ugyanekkor vasok memorandumot nyújtott át a miniszternek.

— **Kipíszgett páholy.** Kedélyes állapotok uralkodhatnak a szomszéd szabadkai színházban. Legalább arra engednek következtetni a következő sorok, miket onnét vettünk: „Városunkban a színházi botrányok újabb idő óta nagyon lábra kaptak. Alig van előadás, hogy az alsó páholyok egyik vagy másikból lármás, idétlen felkiáltások, izetlen megjegyzések és egyéb tühetetlen dolgok által nemcsak a néző község füleit sértik, de a szereplő színészeket is háborgatják előadásaikban. A lefolyt hét

egyik estéjén egész farsangi hangulat volt észlelhető a színházban, úgy, hogy a szereplő színészek egyike Fűredi Béla felháborodván az egyik páholyból eredő kvalifikálatlan magaviéselet fölött, a lármázókat, miután az előadás jelen volt rendőri tisztviselők a botrányos magaviseletet tétlenül nézték, kipíszogta. Az önértetes színész eljárását a község tapssal és éljenzéssel fogadta, azonban az igazgató, a színházi szabályok értelmében felelősségre vonta. Törvényssék elé állította, de ez a büntetés alól fölmentette.

— **A nagybecskereki kaszinó közgyűlése.** A nagybecskereki kaszinó tegnap tartotta évi rondes közgyűlést, amelyre mintegy negyven tag jelent meg. A megjelenésben akadályozott dr. Stassik Ferenc helyett Reitter Oszkár aligazgató nyitotta meg a közgyűlést és felhívta a tagokat, hogy közgyűlési elnököt választassanak. Közfelkiáltással dr. Plechl Szilárdot választották meg, aki elfoglalván az elnöki széket, köszönetet mond a bizalomért és a közgyűlési jegyzőkönyv vezetésére Kabos Bertalant kéri fel. Felolvastattat ezután az igazgatósági évi jelentés, amely rezignált hangon emlékezik meg a társulat mult évi működésének meddő voltáról. A Jókai diszkidásra való előfizetésen kívül a társulat éppenséggel nem tett semmit szellemi téren: a stagnálás okát a jelentés többek közt az intelligencia széttagoztóságában, a kellő központ hiányában, az elfogultság, kicsinylés vagy közömbösség okozta nagyfokú részvétlenségben, továbbá az új társulatok alakulása révén beállott erőmegosztásban látja, amik bizony igen szomorú állapotok. A pangás legfőbb okául azonban a jelentés az óriási tagdíjhátralékot és az ennek következtében uralgó pénzhiányt állítja oda, mint amely bénaságra kárhóztatja a választmányt cselekvési erejében és lehetetlenné teszi a felolvasások megtartását, oly nagyevű írók közreműködésének megszerzését, akik egyedül képesek — mint a jelentés drasztikusan mondja — közönségünknek némi emociót nyújtani. Keresztes Aladár pénztárnok felolvassa ezután a számadási kivonatot, a mely 900 frt régitagdíjhátralékot konstatal. Némi emociótkeltett az a parázs kis vita, ami a horribilis összegre felszaporodott tagdíjhátralékok kérdésében indult meg. Határozatba ment, hogy a társulati ügyészt felkéri, miszerint a tagdíjhátralékok tekintetében folyamatban levő peres eljárást hajthatatlan szigorral szorgalmazza. Végül társulati ügyész kijelenti, hogy fizetések és leírások révén a hátralék immár csak 200 frtot tesz ki. Hogy a mérleg mindennek dacára magasabb összeget tüntet ki, ennek okát abban adja, hogy dr. Farnady, a társulat eddigi jegyzője a választmányi ülésekről, a melyeken leírások történtek, nem készített jegyzőkönyvet, a pénztárnok pedig nem értesülvén a törlésekről, azokról tudomást se vehetett. Többen azt hangoztatván, hogy a mult év üléseiről egyáltalán nem készült jegyzőkönyv, dr. Farnady jegyző hivatalos elfoglaltságára hivatkozott és arra, hogy helyettesét bizott meg, a ki a jegyzőkönyvnek elkészítésére vállalkozott; hogy ez nem tette, arról nem tehet. A számadás szerint a társulat mult évi bevétele 4883 frt 84 kr., kiadása 4867 frt 37 kr. volt. A közgyűlés a számvizsgáló bizottság jelentésének meghallgatása után megadja a felmentvényt és az egész tisztikarnak működéséért jegyzőkönyvi elismerését és halálját fejezi ki.

Következett ezután az általános tisztújítás, a melynek folyamán Schaeffer Antal pápai praelátus elnöklése alatt Grandjean Ede és Oldal Antal tagokból álló szavazatszéd-bizottság működött. Megválasztottak igazgatóknak: dr. Stassik Ferenc, alelnöknek Reitter Oszkár, ügyészeknek dr. Végh Lajos, jegyzőnek ifj. Jarmatzky Sándor, pénztárnoknak Keresztes Aladár, háznagynak Hesse és könyvtárnoknak Knyaskó Lajos; a választmányba: Talapkovics Vazul, Daniel, dr. Brájjer Lajos, Szatmáry, Szerdics, dr. Klein Mór, Straubert, Keszler, dr. Plechl, Schaeffer praelátus és Weiss Izidor. A számvizsgáló-bizottságba: Grandjean Ede, Oldal Antal és Herzl. A könyvtári bizottságba: Lauka Gusztáv, dr. Brájjer Lajos és dr. Klein Mór és végül a vigalmi bizottságba az aligazgató elnöklése alatt: Fornssek Béla, dr. Végh Lajos, dr. Brájjer Lajos, dr. Várady, Kabos Bertalan, ifj. Demkó Pál, Polgár Sándor, Bauer Henrik, ifj. Jarmatzky Sándor, dr. Milassin Kálmán, Lőrő Hauser Károly és dr. Perisich Zoltán.

Az 1894. évre szóló költség-előirányzat, a mely a bevételeket 4346 frt 47 krbn, a kiadásokat ugyanannyi összegben előirányozza,

elfogadtatván, az elnök jegyzőkönyvhiteljesítőkül Talapkovics Vazult és Schwarz Mihályt küldi ki. Lauka Gusztáv indítványára a közgyűlés az elnöknek a tapintatos vezetésért jegyzőkönyvi köszönetet szavaz, mire elnök a tagok éljenzése közt bezárja a közgyűlést.

— **Vízvezetési botrány Szegeden.** A maga nemében páratlan esetről értesít szegedi levelezőnk. Több oldalról érkezett panaszokra az ottani városi főkapitány tegnap megvizsgálta a vízvezetési apparátust és botrányos állapotokra talált. Konstatálta, hogy az alsó-tiszai vízhozó mindanegy csövéből jövő viznek felszínén olajos anyagok uszkálnak. Az öt fok hőmérsékletű Tisza vize a csövekből hol 22, hol 19. hol 12 fokos meleg állapotban, piszkosan, apró kövecsekkel és iszappal keverve özönlött ki. A bizottság kiderítette, hogy csak egy szivattyú szokott a Tiszából vizet huzni, a többi három a Back-malom gép kazánjaiba hordta a vizet, ahol az gőzzé forralódott s aztán a fáradt gőzből piszkos lévé változott folyadékot vitte széjjel a városba a vízvezeték. Az egész városban nagy a felháborodás.

— **Sikkasztás.** Mint nekünk írják, a fehértemplomi járás Grohenácz nevű községében Kabdebo Gergely főszolgabíró e hónap 6-án váratlanul megjelent, mely alkalommal pénztári rovancsolást tartott és kiderült, hogy Belovics Terentie községi pénzszedő 536 frtot elsikkasztott. A főszolgabíró erélyes fellépésének köszönhető, hogy nagyobb sikkasztás nem történt. A kár biztosítva van és így a község kárt nem szenvedett. A pénztárnokot a szolgabíró felfüggesztette.

— **Betörő pékinas.** Beodráról írják, hogy e hónap 7-én Karlovics István pékinas éjjel egy korosmában az ablak kifeszítése után bemászott s a szekrény fiókját feltörve 5 frt 62 krt ellopott. A csendőrség a betörő fut már kézrekerítette.

— **Vád egy képviselő ellen.** Novák József uradalmi igazgató, volt orszgy. képviselő egy szegedi lap szerkesztőségét a következő dologról értesítette: A Pallavicini-uradalom tavaly ősszel hat pusztá-pét-rii bérlőt mozdított el a bérlétől. Sima Ferencz orszgy. képviselő a bérlőknek azt igerte, hogy közbenjárásával visszaszerzi őket a bérlébe s nyomban felvette tőlük a félévi haszonbér összegeket is, de mint most kiderült, nem fizette be az uradalom pénztárába. A bérlőknek e miatti panaszáról már hatósági egyzűkönyvek vannak főlvéve. Ez az eset Csongrádmegyében és Szegeden nagy feltűnést keltett.

— **Sötét bűn.** N.-Tószegen, mint lapunk annak idején jelentette, Menhart Pál sirásó a temetőben egy pár hetes csecsemő holttestére bukkant, amelyen, mint a vizsgálat kiderítette, külső erőszak nyomai voltak láthatók. A büntett elkövetésének gyanúja Lung Mária-ra esett, ki is bűnös cselekedetét Bene József esendőrőrmester előtt beismerte. A bűnös anyát letartóztatták s a zombolyai kir. járásbíróóság fogházába zárták.

— **Speczialista tyukszem doktor.** Czartoriszky Zsigmond lengyel származásu sebész orvos váro unkba érkezett, hogy segítsen a tyukszem kínzásai alatt szenvedő becskerekieken. Rövid ideig fog városunkban maradni és a Korona-szállóban lakik. Czartoriszky Budapest, Nagyváradon, Kolozsvárott, Zagrábban, Egerben, Temesvárott hosszabb ideig működött s hírlapok nem győzik eléggé dicsérni ügyességét s dr. Petrik Ottó, dr. Holló, dr. Kosztha Emil, dr. Pecz Lajos, dr. Knapp, dr. Gottsebalk Ferencz és dr. Lobmayer Antal egyetemi tanárok és városi s kórházi főorvosok a legmelegebben ajánlják Czartoriszkyt a község figyelmébe.

— **Gazdászati és kertészeti díszmü.** Valóban joggal nevezhető ennek a Mauthner Ödön budapesti magkereskedő ez idei főárjegyzőke, a melyet gondos és kitűnően tájékozott szerkesztésű szövege mellett a számos fekete ábrákat nem is tekintve ragyogó színnyomatu 90 műlap díszit. Mauthner a mult nyáron Amerikában járt és az ottani növénytermelő körök nagy haladottságot tanúsító munkáját tanulmányozva, rájött, hogy mennyire czélszerű lesz hazánkban is természetű színekben mutatni be a közönségnek a terményeket. Ezen káprázatos csinnal kiállított tájékoztató mű a növények ismerete tekintetében nagy átalakulásokot van bivatva előidézni. Ha szép növényt ismertünk látásból, beszerezni óhajtottuk volna, de nevé esetlegesen nem tudtuk. A Mauthner árjegyzőke alapján azonban a természetű színezés nyomán ráismertünk és nevé, leírását sőt számtalannak tenyésztési módját is megtanuljuk e díszműből. Mauthner 184 oldalú katalógusa természetesen csak azoknak, kik rendelkezéssel megfizetni óhajtják a czeget, kívánatra ingyen és bérmentve megküldetik.

Elite-álarozosbál.

— február 11.

Le Carneval est mort, vive le Carneval! — Vége a farsangnak, éljen a böjti mulatság! . . . Ez volt a jező a szombati szükkörü jelmezes álarozos bálon és mondjuk meg mindjárt, hogy a böjt tultett a farsangon érdekesség, jó kedv, elegancia tekintetében.

Fényes jelmezek, é dekes álarozosok, előkelő közönség tarkították a kaszinó termeit. melyek aligha láttak még szebb mulatsót.

Egy bajazzó (Feilitzsch Berthold báró) és két clown (Dániel Ferencz és Karácsonyi Andor), mint rendező fogadja a díszes közönséget és mulattatja ötletekkel és mutatványokkal.

Bejön a barát (ifj. Dániel Pál) és a polgári házasság ellen beszél, míg a szalonbetyár (Demkó Bandi) mellette foglal állást.

Most egy hosszucsurú gólya (Dániel József) lesz látható, ki fiatal asszonyok ölébe apró porozellán babákat rak le csöriből, de a uymába támadó kedélyes boszankodást jóvá teszi a kertész (legifj. Dániel Pál), mert kis virágcsokrokka kedveskedik a hölgyeknek.

Menelaus (Rónay Jenő) Páris tüzit, a zuave (Dániel László) a hölgyeknél kelt érdeklődést.

Egy (1635-ből való) hollandi lantos (Fikovich Boldizsár) magyarul dalol szíve választottjának, amíg egy incroyable (dr. Vinczehidly Ernő) ki nem szorítja helyéből.

Az admirális (Kluge Károly) a legközelebbi tengeri utazását beszéli meg a tengerész tiszttel (báró Hauser Károly); Mephistó (Szmazenka Ernő) Faustot keresi, de nem találja, azért megelégszik egy párisi gigerlivel is (Benkovich Mihály és Reitter Oszkár).

A japáni (Hadzsics Kamill) szomoruan látja hosszú bajszát, a jockey (Gyertyánffy Andor) ló nélkül ér a célhoz, a róka vadász (Bobor Gyula) hallalít fuvat, a fiakkerosnak (Loga Szilárd) nincs pasasérja.

A torreador (dr. Perisics Zoltán) ajánlkozik a szalon töröknek (dr. Pollák Győző), hogy bemutassa ügyességét, a szakács (Steinbach Béla) pedig étművészetét ajánlja föl.

És itt van a fölfordult világ is (Grünbaum Arnold és Frigyes), hogyan! mikor minden rendes ember fekete frakkban és fehér ingben jár, mért ne jöhetnének ők fehér frakkban és fekete ingben? mindjárt reklámot is csinálhatnak maguknak, mert hisz jelen van a vászon megjelent „Torontál” (Semsey Gyula) is.

A férfiak körülbelül együtt voltak már, mikor szállingózni kezdtek a hölgyek.

Az ó-görög toillettel kezdve a modern divatig mind látható volt. És látható volt annyi szépség, hogy a szem nem tudott betelni nézésükkel.

A pipacs (Dániel Lászlóné) mellett látható egy Ündine (Balás Ivánné).

Napraforgó (dr. Stassik Ferenczné) a százszor széppel (Törzsi Janka) találkozik.

Az ó-görög (Rónay Jenőné) mellé eljött az indiai lány (Bobor Mariska) és mindaketten igéznek.

Helena (Kluge Károlyné) egy mult századbeli angol mississal (Vattay Margit) fog kezét s az ó-kor és új kor között megindul a szépség versengés.

A büszke incroyable-k (Molnár Mihályné, Gyertyánffy Lolla és Mazur Vidorka) láttára visszakivánjuk a multakat, míg a spanyol lány (dr. Perisics Zoltánné) és a nápolyi lány (Fendler Milike) a dél bűvös ege alá varázsol.

A szép postillion-nal (özv. Hegedüs Miklósné) levelet szeretnénk küldeni, melyre a választ a postagalamb (Szathmáry Sárka) hozná meg.

A bájos clownesse (Dániel Ferenczné) és a kedves harlequinok (Gyertyánffy Margit és Sladovich Angela) társaságában mulatni, a tüzes szemű cigányleánnyal (Petrovics Irén) jövendőt mondatni óhajtaná az ember.

Az ördöggel (Vlahovich Melanie) elvitelnéd magad, hogy az Adria (Gyertyánffy Miczi) partján kikötve a tavaszt (Engl Laura) üdvözöljed.

A directoire (Schwarz Mihályné) kibékül ellenségével a spanyollal, a spanyol táncosnő (Witt Lászlóné) kedvéért. A japáni hölgyek (Szmazenka Ernőné és Hadzsics Camilla) megtetszenek az európaiaknak. A kertészleány (Endrődi Katicza) vágyat ad a kertészkedéshez.

Az igéző magyar lány (Mágori Ida) mellett szívesen tanulja megismerni az ember a szép lawn-tennis (Réczey Annuska) játékot.

Általános érdeklődést keltett 6 vörös dominó megjelenése, kik mindenáron ismeretlenek óhajtottak maradni, de hát egy fekete dominó (Balás Iván) és egy clown (Kellner Emil) segítségével mégis sikerült a titokhoz hozzáférkőzni és most már mindenki tudja az oly késő jött és oly hamar távozott vörös dominók kilétét.

A leirtakból láthatni, hogy mily érdekes, sikerült est volt a szombati. S erkölcsi sikere

is volt, melylyel jótékonyt fog gyakorolni, körülbelül 80 frtot juttatván valamely jótékony célra.

A megyei és városi notabilitások közül ott láttuk Rónay Jenő főispánt, Daniel László alispánt, dr. Pap Géza orsz. képviselőt, Poroszkay Béla főügyészt, Talapkovich Vazul kir. pénzügyigazgatót, Steinbach Antal kir. tanácsos tanfelügyelőt, Zsirus Lajos kir. törv. elnököt, Duk, Fornszek, Hadzsics, Witt kir. törv. bírakat, dr. Plechl Szilárd m. főrovost, Lauka Gusztáv t. főjegyzőt, dr. Perisics Zoltán v. főjegyzőt, b. Feilitzsch B. t. főjegyzőt, b. Hauser Károly főispáni titkárt, Wachtl Leó nagyikkindai főkapitányt, dr. Haidegger Lajos v. főrovost, Reitter Oszkár v. főkapitányt, stb. stb.

A hölgyek névsora pedig a következő:

Asszonyok: Rónay Jenőné, Daniel Lászlóné, Balás Ivánné, Bobor Gyuláné, dr. Brájler Lajosné, Dániel Ferenczné, Engl Laura, Engl Sámuelné, báró Feilitzsch Bertholdné, özv. Gyertyánffy Jánosné, özv. Gyertyánffy Lászlóné, Hadzsics Kamillné, dr. Haidegger Lajosné, özv. Hegedüs Miklósné, özv. Karácsonyi Ferenczné, Kéler Akosné, Kluge Károlyné, dr. Linyácsy Pálné, Molnár Mihályné, dr. Perisics Zoltánné, dr. Plechl Szilárdné, özv. Poroszkay Katalin, Réczey Gyuláné, Schwarz Mihályné, dr. Stassik Ferenczné, Steinbach Antalné, Szathmáry Kalmánné, Szlavikovszky Szaniszlóné, Szmazenka Ernőné, Vattay Miklósné, Witt Lászlóné.

Leányok: Bobor Mariska, Endrődy Katicza, Fendler Milike, Gyertyánffy Kamilla, Gyertyánffy Lolla és Margit, Gyertyánffy Marianne, Hadzsics Kamilla, Mágori Ida, Mazur Vidorka, Petrovich Irén, Réczey Annuska, Sladovich Angela, Szathmáry Sárka, Törzsi Janka, Vattay Margit, Vlahovich Melanie.

S. Gy.

Táviratok.

Széchenyi-lakoma.

Budapest, február 12. (A „Torontál” eredeti távirata.) A nemzeti kaszinóban ma Széchenyi-lakoma volt, mely lakomát évről-évre Széchenyi emlékére tartják meg. A mai Széchenyi-billikommál, minthogy Széll Kálmán az ismeretes választási heccz után választmányi tagságáról lemondva, az ünnepi beszéd elmondására se vállalkozott, ifj. Zichy Antal gróf mondott felkötőszónt, a ki előbb mentegőzőve kijelentette, hogy nem érdemei, hanem Széchenyi iránti rajongó szeretete és tisztelete jogosítják föl e tisztségre. Beszéde folyamán ezeket mondá: A nemzet most már nem alszik, csak álmai vannak. Adja Isten, hogy magasatos álmai legyenek.

A nemzeti párt értekezlete.

Budapest, febr. 12. (A „Torontál” eredeti távirata.) A nemzeti párt tegnap délelőtt folytatta tanácskozásait. Ernuszt Kelemen a kormány egyházpolitikája mellett beszélt. Hivatkozott Horváth Boldizsár volt igazságügyminiszterre, végül azonban hangsúlyozta, hogy a párt együtt maradjon. Hódossy Imre ma is felszólt. Ernusztnak Horváth Boldizsárra vonatkozó állításait helyreigazította. Egyébként fentartotta tegnapi szavait. Kovács Albert Apponyi javaslatát pártolja. Horváth Lajos fentartja tegnapi álláspontját a polgári házasság mellett. Végül a párt mint határozatot kimondta, hogy Apponyi javaslatát a magáévá teszi.

Budapest, február 12. (A „Torontál” eredeti távirata.) A nemzeti párt folytatólag tartott értekezletén Apponyi Albert gróf szólalt fel, ismételve a szombati értekezleten elmondottakat. Beöthy Ákos felszólalása után Gullner Gyula beszélt az egyházpolitikai reformjavaslatok mellett. Végül az elnök Horváth határozatképen kimondta, hogy a reformjavaslatok el- vagy el nem fogadása nem képez pártkérdést.

A hátsó ajtó.

Budapest, február 12. (A „Torontál” eredeti távirata.) Hir szerint Apponyi Albert gróf, hogy merev negacziót ne vehessenek szemére, a házassági javaslat tárgyalása folyamán valami határozati javaslatot készült beadni és szavazatát annak elfogadásától vagy elvetésétől teszi függővé.

A reformok mellett.

Budapest, február 12. (A „Torontál” eredeti távirata.) Tóth Ernő függetlenségi és 48-as párti képviselőt választói felkérték, hogy az egyházpolitikai javaslatok mellett szavazzon.

Ugron Gábor kerülete.

Budapest, február 12. (A „Torontál” ered. távirata.) Szatmárról telegrafálják: A szatmári választók e hónap 18-án népgyűlést tartanak, a melyen az egyházpolitikai javaslat mellett tündetnek.

Francics Norbert és a győriek.

Budapest, február 12. (A „Torontál” eredeti távirata.) Győrben telegrafálják: Francics Norbert képviselő levelet intézett a győri szabadelvű párt elnökéhez, tudatva a szabadelvű pártból való kilépését. A győri választók holnap gyűlést tartanak, a melyben rosszalásukat fejezik ki a kilépés fölött.

A budapesti szabadelvű katolikusok gyűlése.

Budapest, február 12. (A „Torontál” eredeti távirata.) Tegnap délelőtt tizenegyedfél órakor folyt le a terézvárosi kaszinó nagy termében az a gyűlés, amelyet budapesti szabadelvű katolikusok hívtak egybe, hogy az egyházpolitikai reform irányában kifejezzék azt a valódi katolikus álláspontot, amely a szabadelvűség és az igazi hazafiaság követelményeivel sem jut ellkezésbe. A gyűlésen, melyen a főváros katolikus intelligenciájának zöme s különösen nagy számmal az arisztokrácia is, osztály és politikai pártkülömbőség nélkül képviselve volt, Radocza János elnököt. Megnyitó beszéde után Szivák Imre fejtegette zajos helyeslések közt az egyházpolitikai reformok jelentőségét és azoknak minden valódi katolikus kielégítő üdvös hatását, majd viharos tetszés közt határozati javaslatot terjesztett elő, a melyet a gyűlés egyhangulag magáévá tett. A határozat elsősorban a reformjavaslatok törvényerőre emelését közérdekű szükségességgnek jelenti ki, azután tiltakozik az ellen, hogy a reformok mint a katolikus hitelüket veszélyeztetők tüntetessenek fel, majd a javaslatokban lefektetett eszméknek a törvényesség határain belül való erőteljes pártolására felhívja a megyék és városok törvényhatóságait és az ezekben alakult politikai és társadalmi testületeket és egyesületeket s végül a liberális megnyilatkozására országos gyűlés egybehívását helyezi kilátásba.

Eötvös-Kaas-párbaj.

Budapest, febr. 12. (A „Torontál” eredeti távirata.) Eötvös Károly és br. Kaas Ivor ma délben a Ferencz József-laktanyában pisztolypárbajt vívtak. A felek sértetlenek maradtak. Kibékülés nem történt.

Amerika felé.

Budapest, február 12. (A „Torontál” eredeti távirata.) Schwarz Sámuel váltóhamisító pénzügynök, akit a rendőrség mindenfelé keres, a rendőrséghez érkezett táviratok szerint, Csehországon keresztül Hamburgba utazott. Magyar kiejtéséről a kalauzok felismerték, de letartóztatniok nem sikerült.

Az omladina-per botrányai.

Budapest, február 12. (A „Torontál” eredeti távirata.) Prágából telegrafálják: Az omladina-per mai tárgyalására, hogy a szombati botrány ne ismétlődhesék, az elnök fegyveres öröket állítottott a terembe. Alig pillantották meg a vádlottak az öröket, irtóztatós lármát csaptak, tomboltak, üvöltöttek és a padokat csapkodták. A védők tiltakoztak az örök beállításá ellen. Eközben a vádlottak choruban énekeltek egy a németeket gyalázó gnyudalt. Az elnök tehetetlen volt a lármával szemben és a tárgyalást holnapig felfüggesztette. A védők visszaléptek.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájler Lajos.

H i r d e t é s e k.

1290. ki. szám 1894.

(103—3.3)

Árlejtési hirdetemény.

Nagybecskerek város tanácsa részéről ezennel közzé tétetik, miként a város tulajdonát képező Rezső-laktanya kibővítése feletti munkálatoknak árlejtés utján leendő kiadása céljából 1894. évi február hó 19-ének d. e. 9 órája tüzetik ki árlejtési határnapul a városház-épület II. tanácsnoki irodában, melyre vállalkozni szándékozók a 2075 forint 34 krnyi kikiáltási árnak megfelelő 10 százalékos bánatpénzzel ellátva ezennel meghivatnak.

50 kros bélyeggel ellátott és a bánatpénzt tartalmazó zárt ajánlatok is elfogadhatnak, melyek az árlejtést megelőző nap déli 12 órájáig az árlejtés megtartásával megbízott Zachariás József v. tanácsnoknál adandók be.

Vállalkozni szándékozók a terv- és költségvetést a hivatalos órák alatt fenti tanácsnoknál naponta betekintheők.

Nagybecskerek, 1894. évi február 7.

Krsztics János, polgárnagy.

167. ki. szám 1894.

(109—3.1)

Hirdetemény.

Az 1880. évi XXVII. tcz. 13. §-a értelmében felhivatnak Nagybecskerek városában tartózkodó valamennyi hadmentességi díjkötelesek akár itteni illetőségűek akár nem, miszerint az idézett törvény szakaszában körülírt köteles bejelentéseiknek reájuk, esetleg a családfőre 1893. évben kivetett egyenes adó összegének hiteles kimutatása mellett (az adókönyvecské előmutatása által) a folyó 1894. évi február hó 28-ik napjáig a városi adóhivatalban annál is inkább tegyenek eleget, mert ellenkező esetben ezen mulasztás az idézett törvény 20. §-ában kiszabott pénzbírság, esetleg megfelelő elzárási büntetés alá esik.

Figyelmeztetnek a hadmentességi díj kötelesek ezuttal arra is, hogy azok, kik Nagybecskerek városán kívül adóval megrovára nincsenek, vallomásaikat tollba mondhatják, azok pedig, kik egyenes adót más községbe is vagy közvetlen a m. kir. adóhivatalnál fizetnek, vallomásaikat az illető községi előljáróság, illetve a m. kir. adóhivatatalnál megerősíteni tartoznak, végre, hogy egy családfő, kinek több haddij köteles családtagja van, a külön-külön teendő bejelentésben ezen körülményt jelezni tartozik.

Kelt Nagybecskereken, 1894. évi február hó 7-én,

Krsztics János,
polgármester.

Hirdetemény.

A nagybecskereki 304. öi. számú házában (Magyar-utcában) öt utcai szoba, konyha, cselédszoba és ezzel kapcsolatos éléskamra, pincze május hó 1-től magánlaknak bérbe adó.

A bérbevenni kívánczók alólírottnál Torontálszécsányban a feltételeket írásbeli tudakozódás után azonnal megnyerendik.

Kelt Torontálszécsányon, 1894. évi február hó 9-én.

(106—3.2)

Kamenszky László,
háztulajdonos.

1291. ki. szám 1894.

(104—2.2)

Árlejtési hirdetemény.

Nagybecskerek város tanácsa részéről ezennel közzé tétetik, miszerint a gimnáziumi épületben levő templom karzata helyreállítási munkálatának árlejtés utján leendő kiadása céljából 1894. évi február hó 13-ának d. e. 9 órája tüzetik ki a városházi épület II. tanácsnoki irodába, melyre vállalkozni szándékozók a 479 frt 51 krnyi kikiáltási árnak megfelelő 10 százalékos bánatpénzzel ellátva ezennel meghivatnak.

50 kros bélyeggel ellátott és a bánatpénzt tartalmazó zárt ajánlatok is elfogadhatnak, melyek az árlejtést megelőző nap déli 12 óráig az árlejtés megtartásával megbízott Zachariás József városi tanácsnoknál adandók be.

Vállalkozni szándékozók a terv- és költségvetést a hivatalos órák alatt fenti tanácsnoknál naponta betekintheők.

Kelt Nagybecskereken, 1894. évi február hó 7-én.

Krsztics János,
polgármester.

H i r d e t é s.

Nemes hatvani Deutsch Ig. és fia urak a volt csajkás kertületben fekvő s a „Titeli Tisza-Duna töltés fentartási társulat“-hoz tartozó haszonélvezetre nyert földjeiknek intézősége részéről közhirre tétetik, miszerint a „Mosorini“ rétben a mely már csatornázza és szivattyu teleppel ellátva van 776 kat. hold, a „Titeli“ rétben 1132 kat. hold, összesen 1908 kat. hold azonnali használatra, továbbá a „Csurogi“ rétben 1577 kat. hold, a „Kátyi“ rétben 587 kat. hold, összesen 2164 kat. hold folyó évi augusztus hó 15-től kezdve egy vagy több évekre szabad kézből, esetleg nyílt árverésen is haszonbérbe adatik.

Az esetleges árverés lapok utján, de községenként dobszóval is hirdettetni fog.

Bérelni szándékozók kéretnek, miszerint a titeli kpti. intézőséghez fordulni sziveskedjenek.

Kelt Titelen, 1894. évi február hóban.

Obláth Miksa,
intéző.

(102—6.2)

CZARTORYJSKY ZSIGMOND

a legkedveltebb s hirneves specialista

a sebészet ptr. Varsóból

keresztül utaztában rövid ideig itt tartózkodik s bátorodik a nagyérdemű közönséggel tudatni, miszerint hosszú éveken át tartó gyakorlat után sikerült neki a legöregebb és legelterjedtebb tyukszem, fagydagánat, szemölcs, benőtt körmeiket kivágás, kliegés vagy vérzés nélkül, csak a leggyorsabb természetű, biztosan ható módszer alkalmazásával pár perc alatt biztosíték mellett gyökeresen, a legkisebb fájdalom nélkül eltávolítani.

Elismerő levelek Európa legtekintélyesebb orvosai s egyetemi tanárai által és budapesti tanárok, orvosok által kiállítva, u. m.: dr. Petrik Ottó, Holló L., dr. Günther A., dr. Kosztká Emil, m. kir. honvéd-huszárszerep orvos, dr. Petz Lajos, kórházi igazgató, dr. Knopp Ferd., orsz. gyógyintézeti főorvos, dr. Gottschalk Ferencz, városi főorvos Eszéken, dr. Lohmayer Antal, egyet. tanár és m. kir. közegészségi tanácsos Zágrábban, dr. Korda Kálmán, kórházi igazgató Nagyváradon, dr. Fabritiusz József, a koronás arany érdemkeresztel kitüntetett városi főorvos Brassóban stb., valamint számos legméltóbb köszönő-iratok magasabb személyiségek részéről, bárkinek szives betekintésül rendelkezésére állanak és bizonyítják e módszer kitűnő hatását.

(112-1)

Rendel d. e. 9—12, d. u. 2—6 óráig

a „Korona“ szállodában 2-ik szám alatt.

Kívánatra házon kívül is. Tiszteletdíj csekély.

Pénteken d. e. 9-12-ig szegényeknek ingyen.

H i r d e t é s e k

felvételnek

e lap kiadóhivatalában.